

מאורות אל העבר

כג May 749 |



כשהאדמה רעדה (רעש השביעית)

הרעש היה אדיר. ארכיאולוגים מעריכים אותו ב-7.5 בסולם ריכטר. האדמה רעדה בכל הארץ. עדויות מספרות על גלי צונאמי בכינרת, ועל התמוטטות מסגד כיפת הסלע שנבנה כמה שנים קודם לכן. התאריך המדויק אינו ברור, אולם ככל הנראה "רעש השביעית" התחולל בשנת השמיטה (השביעית) בכ"ג בשבט ד'תק"ט (18.1.749). חכמי ארץ ישראל קבעו צום וקינות לזכרו. עיקר הנזק היה באזור עמק הירדן. העיר הגדולה והמפוארת בית שאן חרבה לחלוטין, על עשרים אלף תושביה. אתר העתיקות המרשים שלה והחיזיון האור קולי שמוצג בשנים האחרונות בעתיקותיה, נותרו לתאר את מוראות היום. טבריה הסמוכה, שבה נכתב מפעל הפיוט והמדרש הארץ ישראלי בשנים שקדמו לרעש, חרבה אף היא ולא חזרה שוב לתפקידה כעיר גדולה ומשמעותית בארץ ישראל. מקורות יהודיים, נוצריים ומוסלמיים מתארים כפרים שלמים שנמחו לבלי שוב. בתי הכנסת המפוארים בסוסיטא ובאום אל קנטיר שבגולן ננטשו והמתינו אלפי שנים לארכיאולוגים שיחדשו את ימיהם. עמק הירדן שב מאז לאיתנו, אבל נראה שזהירות מרעש דומה בשבר הסורי אפריקאי לא תזיק.